

ภาพ
เข้าใจง่าย

ซีรีส์สนุกจนตาสว่าง

จดหมายเหตุสามทัก

คำ
สาบาน
ใน
สวนท้อ

วูย

เยือน
กระท่อม
สาม
ครา

ศึก
เช็กเพ็ก

แม้พวกเรา
จะไม่ได้เกิด

ในวัน เดือน ปี

เดียวกัน

แต่จะวอดตาย

ในวัน เดือน ปี

เดียวกัน

อาจารย์ภาควิชาอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยวาเซดะ
วาตานาเบะ โยชิโระ
เรียบเรียง

ชิมิตะ มุกุ
เขียน

หลัง
น้ำตา
ขำ
น้ำจึก

กบฏ
โพก
ผ้า
เหลือง

ศึก
เกเต็ง

ง่อ

จึก

มหากาพย์เรื่องราวของเหล่าวีรบุรุษ
ที่เปี่ยมด้วยปัญญา ความกล้าหาญ และ
ความฝันยิ่งใหญ่!

ภาพ
เข้าใจง่าย

ซีรีส์สนุกจนตาสว่าง

จดหมายเหตุสามก๊ก

อาจารย์ภาควิชาอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยวาเซดะ

วาตานาเบะ โยชิฮิโระ

เรียบเรียง

ซิมิตะ มุกุ
เขียน

วู

แม้พวกเรา
จะไม่ได้เกิด
ในวัน เดือน ปี
เดียวกัน

แต่จะว่อตาย
ในวัน เดือน ปี
เดียวกัน

ง่อ

จก

สุขภาพใจ

บทนำ

เมื่อประมาณ 1,800 ปีมาแล้ว ประเทศจีนเข้าสู่ยุคแห่งความปั่นป่วน ราชวงศ์ฮั่นที่สืบทอดมายาวนานร่วม 400 ปีกำลังเสื่อมทรามลงเนื่องจากกบฏโพกผ้าเหลือง พระเจ้าเหียนตี้ ฮ่งเต๋องค์สุดท้ายของราชวงศ์ฮั่นที่ได้รับการคำจูนจากโจโฉ ก็กำลังจะถึงคราวสิ้นสุดด้วยน้ำมือของโจโฉเอง ในปี ค.ศ. 200 โจโฉพิชิตอ้วนเสี้ยว คู่แข่งที่ทรงอำนาจที่สุดในการศึกษาที่สมรภูมิกัวตง และเมื่อเขาครองแผ่นดินจีนตอนเหนือได้ ก็มุ่งหมายที่จะรวมแผ่นดินจีนเป็นหนึ่งเดียว

ผู้ที่ออกตัวปกป้องการสืบอำนาจราชวงศ์ฮั่นอันโจโฉประสงค์ที่จะกำจัดนั้น ก็คือเล่าปี่ ผู้ประกาศตนเป็นเชื้อสายแห่งราชวงศ์ฮั่น โดยมีขุนพลสามคนคือกวนอู เตียวหุย และจูล่ง พร้อมด้วยจูกัดเหลียง ซึ่งเป็นที่รู้จักทั่วไปในชื่อขงเบ้ง ช่วยกันผลักดันให้เล่าปี่ที่เคยเป็นเพียงคนทอเสื่อและสานรองเท้าขายขึ้นมาเป็นฮองเต๋แห่งรัฐจ๊ก (จ๊กก๊ก) ชื่ออย่างเป็นทางการของรัฐจ๊กก็คือ “ฮั่น” หรือ “จี้ฮั่น” (季漢) ซึ่งตัว “จี้” นั้นหมายถึงลูกคนสุดท้าย จึงเท่ากับว่ารัฐของเล่าปี่นั้นเป็นรัฐเพื่อสืบสานราชวงศ์ฮั่น

สาเหตุที่โจโฉไม่อาจจะรวมแผ่นดินจีนเป็นหนึ่งเดียวกันได้นั้น ก็เพราะปราชัยให้กับจิวยี่ นายทหารของซุนกวนในการรบที่สมรภูมิเช็คเพ็ก (ผาแดง) ในปี ค.ศ. 208 แผ่นดินจีนจึงได้แบ่งแยกเป็นสามเส้ากลายเป็นยุคสามก๊ก อันมีรัฐวุย (วุยก๊ก) ซึ่งก่อตั้งโดยโจผี บุตรชายของโจโฉ รัฐจ๊กของเล่าปี่ และรัฐอู่อ (ง่อก๊ก) ของซุนกวน

หนังสือ “จดหมายเหตุสามก๊ก” (三國志, ซานกั๋วจื่อ) ที่เขียนโดยเฉินโชว (ตันซิว) นั้นระบุให้รัฐวุยเป็นรัฐบาลอันชอบธรรม ขณะที่หนังสือ “นิยายพงศาวดารสามก๊ก” (三國志演義, ซานกั๋วจื่อเหยียนอี้) ซึ่งถูกแต่งขึ้นในยุคแห่งสำนักปรัชญาการเมืองจูซี (สำนักขงจื้อใหม่) นั้นให้รัฐจ๊กเป็นรัฐบาลอันชอบธรรม ซึ่งความแตกต่างของหนังสือสองเล่มนี้เกิดจากมุมมองด้านความชอบธรรมที่แตกต่างกัน

เรื่องสามก๊กที่แพร่หลายอยู่ในญี่ปุ่น อาทิ “ซันโคคุชิ” (จดหมายเหตุสามก๊ก) ของ โยชิภาวะะ เอยจิ มีพื้นฐานมาจาก “นิยายพงศาวดารสามก๊ก” ซึ่งนิยายเรื่องนี้ถูกเรียบเรียงขึ้นโดย หลอก้วนจง (ล่อกวนตง) ในช่วงปลายราชวงศ์หยวนและต้นราชวงศ์หมิง เป็นผลงานที่นำเอา ตำนาน นิทาน ละคร หรือเรื่องเล่าต่างๆ ผสมผสานเข้าไปในเรื่องจริงในประวัติศาสตร์

จางเสวียเจิง (章学誠) นักปราชญ์ในสมัยราชวงศ์ชิงได้วิจารณ์หนังสือ “นิยาย พงศาวดารสามก๊ก” ไว้ว่า “จริงเจ็ดส่วน เท็จสามส่วน” ซึ่งนิยายเรื่องนี้ได้ใช้เรื่องเสริมแต่ง สามส่วนนั้นเพื่อการเชิดชูจักกั กู้ดเหลียง ผู้ได้รับบทุนชื่ออัจริยะ และกวนอู ผู้ถูกบูชาขึ้น เป็นเทพของลัทธิเต๋า จึงเป็นที่กังขาว่าคำบรรยายเหล่านั้นจะเป็นเพียงแค่การเสริมแต่งดัดแปลง หรือเปล่า

หนังสือเล่มนี้เป็นการรวบรวมเรื่องราวของบันทึกสามก๊กโดยใช้หนังสือ “นิยาย พงศาวดารสามก๊ก” เป็นฐาน โดยประสงค์จะอาศัยท่วงทำนองโบราณสร้างความเพลิดเพลินใน การอ่านสามก๊กให้กับท่านผู้อ่าน

มนต์ขลังของ “สามก๊ก” นั้น อยู่ที่วิถีชีวิตของผู้คน ญี่ปุ่นในปัจจุบันถูกรอบคลุมด้วย ความรู้สึกตื้นตัน ชบเซาทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ส่งผลอย่างใหญ่หลวงต่อโลกทัศน์ที่เคยมี ในเวลาเช่นนี้ การเรียนรู้จาก “สามก๊ก” ว่าเหล่าผู้คนในครั้งกระโน้นฝ่าฟันผ่านยุคสมัยไปด้วยวิธีใด ก็อาจจะเป็นหนึ่งวิธีที่น่านำมาลองใช้ได้เช่นกัน

กรกฎาคม 2019

วาตานาเบะ โยชิฮิโระ

ซีรีส์สนุกจนตาสว่าง ภาพเข้าใจง่าย จดหมายเหตุดราม่า

สารบัญ

บทนำ 2

บทที่ 1

ตำนานแห่ง “นิยายพงศาวดารดราม่า”

- 1 ยุคอันตะวันออกที่ฟอนเฟะ ก่อเกิด “กบฏโพกผ้าเหลือง”
ราชสำนักร้อนรนขอความช่วยเหลือจากกองกำลังอาสา..... 10
- 2 เล่าปี่ กวนอู เตียวหุยออกโรง
ร่วมสาบานเป็นพี่น้องในสวนท้อ 12
- 3 เล่าปี่สร้างผลงานแรกปราบโจรโพกผ้าเหลือง
โจโฉ - อนาคตศัตรูคู่อาฆาตปรากฏกายอย่างองอาจ..... 14
- 4 “กบฏโพกผ้าเหลือง” ถูกปราบปราม ราชสำนักอันอันเหลวแหลก
เปิดเวทีให้กับเหล่าวีรบุรุษช่วงชิงอำนาจ 16
- 5 เตียวหุยเขียนเจ้าพนักงานตรวจการ ทำให้พวกเล่าปี่
ต้องเตลิดหนี อันตะวันออกยิ่งจมดิ่งสู่ความเสื่อมสลาย
เพราะความบ้าอำนาจของเหล่าขุนที่ 18
- 6 ไฉจิ้นถูกขันทีลวงไปฆ่า เปิดฉากตั้งโต๊ะขึ้นสู่อำนาจ 20
- 7 ตั้งโต๊ะเหลิงอำนาจปลดฮ่องเต้ลงจากบัลลังก์
ลิโป้ควงทวนกรีดยกการำราบศัตรู 22
- 8 การปกครองสุดโหดของตั้งโต๊ะไม่มีที่ท่าจะยุติ
เหล่าขุนศึกรวมตัวสร้าง “พันธมิตรต่อต้านตั้งโต๊ะ” 24

9	อ้วนเสียได้เป็นผู้นำพันธมิตรต่อต้านตั้งโต๊ะ กวนอูสังหารฮัวหยงที่ด่านกิสุยกวน	26
10	ตั้งโต๊ะปะทะพันธมิตรต่อต้านตั้งโต๊ะ ก่อเกิดศึก “ด่านเฮาโลกวน”	28
11	พันธมิตรต่อต้านตั้งโต๊ะแตกสลาย สุดท้ายปะทะกันเอง ขุนเกียนประมาทบุกเดี่ยวจนสิ้นชีพ	30
12	เตียวเสียนยั่วยุตั้งโต๊ะและลิโป้ให้แตกคอกัน แม้สังหารตั้งโต๊ะได้ แต่อ้องอุ้นก็ถูกฆ่า	32
13	โจโฉสร้างกองทัพของตัวเองที่มณฑลเจงจิ๋ว อ้วนเสียได้สืบทอดฮ้อป๊ก	34
14	เล่าปี่ได้รับมอบชีจี้จวจากโตเกี่ยม โจโฉคุ้มกันพระเจ้าเหี้ยนเต้กลับนครหลวง.....	36
15	ลิโป้ชิงมณฑลชีจี้จวของเล่าปี่ เล่าปี่หนีไปขอการคุ้มกันจากโจโฉ.....	38
16	อ้วนสุดหนุนหน้าประกาศตนเป็นฮ้องเต้ โจโฉจับลิโป้ได้ สังหารคอปะหาร	40
17	เล่าปี่หนีไปพึ่งอ้วนเสีย กวนอูคุ้มกันสองพี่สะใภ้จวนต่อโจโฉ	42
18	ในที่สุดโจโฉก็ทำศึกชี้ชะตากับอ้วนเสีย เปิดศึกแรกที่ “แป๊ะเป้”	44
19	บุนทิวติดกับ ถูกกวนอูสังหาร กวนอูล้างน้ำตาเมื่อได้รับจดหมายเล่าปี่	47
20	โจโฉกับอ้วนเสียใช้อาวุธชนิดใหม่ ปะทะเดือดชิงแผ่นดินใน “ศึกกัวต้อ”	49
21	ขุนเช็กสิ้นชีพ ขุนกวนสืบทอด อ้วนเสียผันสลาย โจโฉขยายอำนาจ	52
22	เล่าปี่หนีไปพึ่งเล่าเปียวที่เกงจิ๋ว โจโฉล้างตระกูลอ้วน ครองทั้งสืบทอดฮ้อป๊ก	54
23	เล่าปี่ “เยือนคารวะสามครา” เพื่อพบจูกัดเหลียง (ขงเบ้ง) ขงเบ้งเสนอแผน “แบ่งแผ่นดินเป็นสาม”	56
24	เล่าจ้องแห่งเกงจิ๋วสวามิภักดิ์โจโฉ เล่าปี่ฝ่าด่านสะพานเตียงปันหนี่จากปากเสื่อ.....	58
25	ขุนกวนลี้เล็ดต่อการข่มขู่ของโจโฉ ด้วยลั่นสามนิ้วของขงเบ้ง จิวยี่จึงตัดสินใจทำศึก	60

26 “ศึกเข็กเพ็ก” 1 จิวยี่ระวางแผนการของขงเบ้ง มีจิตคิดกำจัด.....	62
27 “ศึกเข็กเพ็ก” 2 ขงเบ้งใช้กลศึกพิสดารหุ่่นฟางยี่มลูกเกาทัณฑ์นับแสนดอก.....	64
28 “ศึกเข็กเพ็ก” 3 ขงเบ้งใช้วิชา “ฉีเหมินตุ้นเจีย” เรียกลมอาคเนย์สู่ม่านน้ำแยงซีเกียง	66
29 “ศึกเข็กเพ็ก” 4 โจโฉย้อยยับที่เข็กเพ็ก ขอเมตตาจากกวนอูบนเส้นทางฮัวหยง	68
30 “ศึกเข็กเพ็ก” 5 กวนอูขจัดความหมองใจ ปลอ่ยใจโฉด้วยคุณธรรม	70
31 จิวยี่ลุ่มป่วยถึงแก่กรรม มอบหมายเรื่องภายหลังให้โลซก โจโฉเปิดศึกกับม้าเฉียวที่ต่งกวน.....	73
32 โจโฉรังเกียจเดียวสงจนเสียเอ็กจิ่ว เล่าปี่ได้ที่ปักหลักในแดนจ๊ก (เสฉวน)	76
33 โจโฉกับขุนกวนเปิดศึกที่ปากน้ำยี่สุ แต่ต่างฝ่ายต่างต้องล่าถอย เล่าปี่เสียบังทองในศึกยึดเสฉวน.....	78
34 เล่าปี่โจมตียึดเมืองเซงโต่แดนจ๊กได้สำเร็จ ม้าเฉียว - ขุนพลพายศึกสวามิภักดิ์ต่อเล่าปี่	80
35 โจโฉกับขุนกวนเปิดศึกหับป่า แต่ไม่รู้แพ้ชนะ เจี้ยนอันปีที่ยี่สิบเอ็ด โจโฉตั้งตนเป็นวุยอ่อง	82
36 สถานการณ์พลิกผันที่อันต่ง ฮองตงและเสียมหังน ใช้ “แผนหลอกให้อีกheim” ทำลายทัพวุยก๊ก.....	84
37 ฮองตงสังหารแฮหัวเอียนที่เซาเตงกุนลัน เล่าปี่ได้ชัยชนะเหนือโจโฉ ตั้งตนเป็นอันต่งอ่อง....	86
38 กวนอูพิชิตฮวนเสียวที่โจหยินรักษาอยู่ แต่หลงกลลอบอง ถูกสังหารที่เป็กเสีย.....	88
39 ในที่สุดโจโฉจอมโหดก็สิ้นอายุขัย เล่าปี่พ่ายศึกที่เมืองอิเหลง และเสียชีวิตที่เมืองเป็กเต้	90
40 ขงเบ้งพิชิตเบ้งเฮ็ก ผ่านม่านทางใต้ จากนั้นถวาย “ฎีกาออกศึก” กริฑาทัพพขึ้นเหนือ	94
41 ขงเบ้งหลังน้ำตาประหารม้าเจ็ก ขงเบ้งล่องลับในสนามรบที่ทุ่งอุ้งจิ้ง	96
42 แผ่นดินนั้นเมื่อรวมกันเป็นหนึ่งนานเข้าก็แตกแยก ครั้นแตกแยกนานเข้าก็รวมกันเป็นหนึ่ง	100

บทที่ 2

จาก “จดหมายเหตุสามก๊ก” เปลี่ยนรูปไปสู่ “นิยายพงศาวดารสามก๊ก”

เปรียบเทียบแผนที่ยุคสามก๊กกับแผนที่ประเทศจีนในปัจจุบัน	102
1 เริ่มต้นคือ “จดหมายเหตุสามก๊ก” โดยเฉินโช่ว บอกเล่าศึกระหว่างวุย จ๊ก และง่อ	104
2 ในประเทศจีนนั้น เป็นเรื่องปกติที่ราชวงศ์เก่าจะมอบอำนาจให้ราชวงศ์ใหม่จากการ “เปลี่ยนอาณัติ” (ปฏิวัติ).....	106
3 เฉินโช่วลำเอียง แอบหยอดความชอบธรรมให้กับจ๊กก๊กใน “จดหมายเหตุสามก๊ก”	108
4 แนวคิดใจใจจอมใจด จ๊กก๊กชอบธรรม เพิ่งเกิดมากขึ้นในสมัยจินตะวันออก	110
5 ผู้คนส่วนใหญ่รับรู้ “ตำนานสามก๊ก” ผ่านนักเล่าเรื่อง	112
6 โดยอาศัยเรื่องเล่า และ “นิทานเล่าสามก๊ก” เป็นฐาน จึงพัฒนามาเป็น “นิยายพงศาวดารสามก๊ก”.....	114
7 ด้วยแม่พิมพ์ไม่ทำให้เกิดความหลากหลาย จากฉบับหงจื้อ พัฒนามาเป็นฉบับเจียจิ้ง	116
8 เหมาจกั้งปรับปรุง “ฉบับหลี่จื้ออู่” แล้ว “นิยายพงศาวดารสามก๊ก” ก็สำเร็จบริบูรณ์	118
9 ระบบราชการควรรู้ เพื่ออ่าน “นิยายพงศาวดารสามก๊ก”	120
10 ระบบแบ่งเขตปกครองควรรู้ เพื่ออ่าน “นิยายพงศาวดารสามก๊ก”	122
11 ระบบการทหารควรรู้ เพื่ออ่าน “นิยายพงศาวดารสามก๊ก”	124
12 เหล่าปัญญาชนมีชื่อ ตัวแปรสำคัญของอิทธิพลในยุคสามก๊ก.....	126

แนะนำบรรณาธิการเล่ม

วาทานาเบะ โยชิฮิโระ

เกิดที่โตเกียวในปี 1962 สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาเอกด้านอักษรศาสตร์ สาขาประวัติศาสตร์และมานุษยวิทยาจากมหาวิทยาลัยซึบะ หลังจากทำงานเป็นศาสตราจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยโตเกียวกะ ปัจจุบันเป็นกรรมการและศาสตราจารย์ในสาขาวิชาวรรณคดีศิลปะและวิทยาศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยวาเซดะ และยังเป็นประธาน Okuma Memorial Waseda Saga Academy ชำนาญในวรรณคดีจีนโบราณ และเป็นเลขาธิการใหญ่ของชมรมศึกษาสามก๊ก มีผลงานหนังสือมากมาย อาทิ “ลัทธิขงจื้อกับประเทศจีน : ที่มาของแนวคิดประเพณีนิยมสองพันปี” “สามก๊ก : จากนวนิยายสู่ประวัติศาสตร์ และสู่ความจริงทางประวัติศาสตร์” “ไขปริศนาตำนานเว่ยจ้าวหะจิ้น : อาณาจักรยามะไต่ ผ่านมุมมองของสามก๊ก” “อาณาจักรฮั่น - 400 ปีแห่งความรุ่งเรืองและล่มสลาย” “หวางหมิง - ความโดดเด่นของนักปฏิวัติ” “สามก๊ก - สิบสองศึกใหญ่ตัดสินชะตา” “แนวคิดในการรวมประเทศจีนและจักรพรรดิองค์แรก”

แนะนำผู้เขียน

ชิมิตะ มุกุ

เกิดที่ฮอกไกโด หลังจากทำงานกับบริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ ก็ได้ก่อตั้งสำนักงานบรรณาธิการขึ้นในปี 2002 ทำงานเขียนหนังสือและเป็นบรรณาธิการ ครั้งที่ทำงานสื่อสิ่งพิมพ์นั้น เน้นทำงานในด้านเศรษฐกิจการเมืองและประวัติศาสตร์องค์กรเป็นหลัก หลังจากออกมาทำงานอิสระก็หันมาเขียนหนังสือฟอกเกตนิกหรือ MOOK แนว Non - Fiction อาทิ ประวัติศาสตร์ สุขภาพ ฯลฯ ตลอดจนเขียนคอลัมน์และเป็นบรรณาธิการให้กับนิตยสารรายเดือน

ออกแบบเล่ม มูโรอิ อากิฮิโระ (studio EYE'S)

ร่วมงานบรรณาธิการเล่ม โยเนดะ มาซากิ (อดีตตั้ง 100)

คำนำสำนักพิมพ์

สำหรับชาวจีน “สามก๊ก” นับเป็นวรรณกรรมอมตะที่ไม่เพียงถ่ายทอดกลยุทธ์การเมืองและศิลปะแห่งมิตรภาพและความขัดแย้ง แต่ยังเป็นคลังปัญญาที่สืบทอดมายาวนาน และชาวไทยให้ความสนใจศึกษาเพื่อความรู้และเสริมปัญญามาโดยตลอด สำนักพิมพ์สุขภาพใจเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจที่มุ่งมั่นนำเสนอภูมิปัญญาตะวันออกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหนังสือ สามก๊ก ฉบับแปลใหม่ โดยวรรณไว พัดโนทัย และผลงานอื่นในตระกูลสามก๊กที่เป็นที่รักของนักอ่านไทย

ความพิเศษของซีรีส์สนุกจนตาสว่าง จดหมายเหตุสามก๊ก เล่มนี้ ยังได้รับเกียรติแปลจากภาษาญี่ปุ่นโดยคุณอิสระ ทองปัสเอร์ ผู้มีชื่อเสียงด้านงานแปลญี่ปุ่น ร่วมด้วยคุณนิพนธ์ วิประวิทย์ สดุดยอดแพนพันธุ์แท้ราชวงศ์จีน บรรณาธิการผู้ตรวจสอบข้อมูล เติมเต็มทั้งความถูกต้องและความเข้าใจเชิงลึก และคุณบุษรา เรืองไทย ที่ดูแลรอบสุดท้ายอย่างรอบด้าน ซึ่งสำนักพิมพ์สุขภาพใจขอขอบคุณทุกท่านอย่างสูงยิ่งที่ร่วมกันสร้างสรรค์ให้หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาปรากฏต่อผู้อ่านครบถ้วนและลุ่มลึกที่สุด

สำนักพิมพ์สุขภาพใจชวนคุณผู้อ่านร่วมเดินทางบนจักรวาล “สามก๊ก” วรรณกรรมจีนอมตะอย่างเพลิดเพลินพร้อมได้ข้อคิดเพื่อดำเนินชีวิตสู่ความสุขและความสำเร็จ

ด้วยมิตรภาพจากใจ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ

บทที่
1

ตำนาน
แห่ง
“นิยายพงศาวดาร
สามก๊ก”

曹魏

蜀漢

孫吳

ยุคอันตะวันออกที่ฟอนเพะ ก่อเกิด “กบฏโพกผ้าเหลือง” ราชสำนักร้อนรนขอความช่วยเหลือ จากกองกำลังอาสา

ในปลายยุคราชวงศ์ฮั่นตะวันออก สามพี่น้อง**เตียวก๊ก** (張角) เตียวโป้ (張宝) และเตียวเหลียง (張梁) ที่อาศัยอยู่ในเมืองกิลกุกุ่น (鉅鹿郡) มณฑลเกี๋จิว (冀州) ต่างไม่พึงพอใจต่อความทุกข์ยากบนแผ่นดิน เตียวก๊กพี่ชายคนโตนั้นสอดตักในการสอบบัณฑิตชีวี่ไฉ (การสอบข้าราชการ) จึงได้หลีกเร้นไปอยู่ในป่าเขา ดำเนินชีวิตด้วยการเก็บสมุนไพรทำยา วันหนึ่งได้พบกับชายชรา ในมือถือไม้เท้าที่เขียนว่าตนคือ “เซียนเฒ่าแห่งหนานหัว” (南華老仙) แล้วประกาศว่า “เตียวก๊กเอ๋ย ข้าจะมอบคัมภีร์ ‘ไท่ผิงเยาซู’ (太平要術, ศาสตร์แห่งสันติ) ให้กับเจ้า ผู้ที่ได้รับคัมภีร์นี้จะต้องทำหน้าที่เป็นตัวแทนสวรรค์ สร้างรัฐที่ทรงคุณธรรมขึ้นมา และเมื่อปฏิบัติตามเจตจำนงแห่งฟ้าแล้วย่อมจะได้ผลตอบแทนอย่างแน่นอน” จากนั้นก็หายวับไปกลายเป็นสายลม

เตียวก๊กก็มองว่านั่นเป็นการมาเยือนของเทพยดา จึงได้คร่ำเคร่งฝึกฝนวิชาตั้งแต่เช้าจรดค่ำ จนสามารถเรียกลมเรียกพายุได้ และได้ขนานนามตนเองว่า “นักพรตไท่ผิง” ก่อตั้งลัทธิ “ไท่ผิงเต้า” ซึ่งแปลว่า วิถีแห่งสันติขึ้นมา

ในปีแรกแห่งรัชศกจงผิง (中平, ค.ศ. 184) เตียวก๊กซึ่งประกาศตนเป็น “ปรมาจารย์ผู้ทรงธรรม” ได้แจกยันต์และน้ำมันเพื่อรักษาโรคให้แก่ผู้คนที่กำลังทนทุกข์อยู่กับโรคระบาด และส่งสาส์นศิษย์กว่าห้าร้อยคนไปเผยแพร่ลัทธิในดินแดนต่างๆ ทั้งเตียวโป้และเตียวเหลียงเองก็ให้สาส์นศิษย์ท่องคาถาแจกจ่ายยันต์ เพิ่มจำนวนสาวกออกไปเรื่อยๆ อย่างไม่หยุดยั้ง เตียวก๊กได้แบ่งเหล่าสาวกที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลออกเป็น 36 คณะด้วยกัน คณะใหญ่มีจำนวนสาวกนับหมื่น ส่วนคณะเล็กนั้นมีจำนวน 6,000 - 7,000 คน และแต่งตั้งผู้นำแต่ละคณะให้เป็น “ขุนพล”

เตียวก๊กได้ประกาศคำขวัญ “ฟ้าครามสิ้นแล้ว ฟ้าเหลืองขึ้นแทน” ไปยังแปดมณฑล ได้แก่ เฉงจิ๋ว อิวจิ๋ว ซีจิ๋ว กิจิ๋ว เก่งจิ๋ว ยังจิ๋ว กุนจิ๋ว และอิจิ๋ว ดึงดูดผู้คนเข้ามาเป็นสาวก

“ฟ้าคราม” นั้นหมายถึงรัฐบาลในแนวทางขงจื้อ (ขงจื้อ) ของราชสำนักฮั่นยุคหลัง (อันตะวันออก) ส่วน “ฟ้าเหลือง” นั้นหมายถึงการครองแผ่นดินของลัทธิไท่ผิง ซึ่งก็คือเตียวก๊กจะใช้คำขวัญ “จงโค่นล้มราชสำนักอันตะวันออก! ให้ลัทธิไท่ผิงยึดแผ่นดิน เพื่อสร้างสันติสุขแก่ประชาชน!” ในการปลุกกระดมมวลชนนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ ในเดือนสองแห่งรัชศกจงผิง กองกำลัง “กบฏโพกผ้าเหลือง” ก็ได้ปะทุขึ้นเปิดฉากแห่ง “ตำนานสามก๊ก” ในรัชสมัยของพระเจ้าเลนเต้ จักรพรรดิองค์ที่ 12 แห่งราชวงศ์ฮั่นตะวันออก

เล่าปี กวนอู เตียวหุยออกโรง ร่วมสาบานเป็นพี่น้องในสวนท้อ

ชายผู้หนึ่งยืนจ้องเขม็งมองใบประกาศ ร่างเขาสูงเจ็ดชวี่² ห้าซุน ดั่งหุยาจรดไหล่มือสองข้างยาวถึงเข่า ใบหน้าขาว ริมฝีปากแดงราวทาด้วยชาด กอปรเป็นรูปลักษณะที่เหนือธรรมดา

เขามีแซ่เล่า ชื่อปี (劉備) ชื่อรอง³ เสวียนเต๋อ (玄德) เป็นผู้สืบเชื้อสายของเล่าเซ่ง (劉勝) ซึ่งเคยมีตำแหน่งจางซานจิ้งหวาง (中山靖王, ตงซานเซ่งอ๋อง) ในสมัยราชวงศ์ฮั่นยุคต้น (ฮั่นตะวันตก) และเป็นเชื้อสายที่สืบต่อมาจากจักรพรรดิฮั่นจิ้งตี้ (ฮั่นเกงเต้) แต่ในขณะนั้นเล่าปีเป็นเพียงพ่อค้าขายรองเท้าและเสื้อผ้าอยู่ในอำเภอตุ้น เมืองตุ้นกวน

ชายขายรองเท้าและเสื้อผ้าผู้นั้นยืนจ้องเขม็งมองใบประกาศพลางถอนใจเอือกใหญ่ แล้วก็มีเสียงดังสนั่นจนกระเจกแทบร่วงดังมาจากด้านหลังว่า “ชาติบ้านเมืองเกิดวิฤติไม่เข้าช่วยเหลือ แล้วยังมายืนถอนใจไยกัน!”

เจ้าของเสียงนั้นเป็นชายร่างใหญ่บึกบึน สูงแปดชวี่ ใบหน้าแดงฉาน ตาโปนโตราวกับเสือดาว ได้คางมีเคราราวกับพยัคฆ์ เมื่อไถ่ถามนามจึงรู้ว่า **แซ่เตียว ชื่อหุย (張飛) ชื่อรองอี้เต๋อ (翼德)** ทำอาชีพขายหมูมาหลายชั่วคน มีเรือกสวนไถนา ขณะที่ทำการค้าก็ผูกไมตรีกับเหล่าผู้กล้าไปด้วย

เล่าปีบอกเล่าถึงความเป็นมาของตัวเอง และเมื่อระบายความในใจว่า “พวกโจรพอกผ้าเหลืองก่อความวุ่นวายในแผ่นดิน แต่ข้ากลับไม่มีพลังที่จะช่วยเหลือประชาชน จึงได้แต่ทอดถอนใจ” เตียวหุยก็ตอบอย่างกระตือรือร้นว่า “ทรัพย์สินข้าพอมืออยู่บ้าง เรามารวบรวมนักกล้าในที่นี้สูงปราบโจรพอกผ้าเหลืองกันเถละ!” และเล่าปีก็ตอบรับอย่างไม่ลังเล

เมื่อใจตรงกัน ทั้งสองจึงได้ไปดื่มฉลองล่องหน้ากันที่ร้านสุรา และบุรุษอีกคนที่ปรากฏตัวขึ้น ณ ที่แห่งนั้นคือบุรุษร่างใหญ่สูงถึงเก้าชวี่ วัหนวดเครายาวสองชวี่ ใบหน้าแดงราวผลพุทราสุก ริมฝีปากสีชาด ตาเรียวเฉียงเหมือนตาหงส์ คิ้วเหมือนตัวหนอนไหม ท่าที่องอาจกล้าหาญสมชายชาติวีรากับทะลวงผ่านเมฆออกมา

² ชวี่ หรือที่นักอ่านนิยายจีนในไทยคุ้นเคยว่า “เซี่ยะ” คือหน่วยวัดของจีน หนึ่งชวี่ประมาณ 23 ซม. โดยหนึ่งชวี่มีสิบซุน คำว่า “ซุน” อาจเรียกเป็น “นิ้ว” ก็ได้

³ เนื่องจากสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ไม่ได้อ้างอิงชื่อรองของผู้คนส่วนใหญ่ไว้ จึงทำให้ชื่อรองในสำเนียงฮกเกี้ยนของผู้คนในเรื่องขาดแหล่งอ้างอิงสำเนียง ในเล่มนี้จึงขออนุญาตชื่อรองของทุกคนเป็นสำเนียงจีนกลาง ยกเว้นก็แต่ชื่อ ชงเบ้ง และ จูล่ง ของจูเก็ดเหลียงและเตียวฮั่น ตามลำดับ ที่มักถูกเรียกด้วยชื่อรองจนชาวไทยคุ้นเคยกับชื่อรองสำเนียงฮกเกี้ยนกันมาากแล้ว

คำสาบานในสวนท้อ

“แม้พวกเราจะได้เกิดในวัน เดือน ปีเดียวกัน
ในวัน เดือน ปีเดียวกัน แต่จะขอตาย
ในวัน เดือน ปีเดียวกัน”

“แม้พวกเราจะได้เกิดในวัน เดือน ปีเดียวกัน
แต่จะขอตายในวัน เดือน ปีเดียวกัน” หลังจากที่
สาบานต่อเทพยดาฟ้าดินแล้วทั้งสามคนก็กระโจน
เข้าสู่สุญญากาศ

อย่างไรก็ดี “คำสาบานในสวนท้อ” นั้นเป็นเพียง
เรื่องเสริมแต่งใน “นิยายพงศาวดารสามก๊ก” แต่
ก็อาจกล่าวได้ว่าความผูกพันระหว่างสามคนนี้
เหนียวแน่นจนถึงขั้นที่ผู้ประพันธ์สามารถสร้าง
ฉากที่น่าประทับใจเช่นนี้ขึ้นมาได้ ความสัมพันธ์
ที่เหนียวแน่นระหว่างเล่าปี่กับกวนอูอย่างกวนอู
หรือเตียวหุยนั้น เป็นเอกลักษณ์ที่เห็นได้ในช่วง
ต้นๆ เรื่อง ซึ่งกับจูสงเองก็เป็นแบบเดียวกัน โดย
อาจมองได้ว่าเพราะเล่าปี่ไม่มีตระกูลที่ทรงอำนาจ
ช่วยหนุนหลัง จึงต้องใช้การสร้างความเชื่อใจ
อย่างแนบแน่นกับเหล่าผู้ติดตามแทนเพื่อให้ได้ผล
เช่นเดียวกับการสร้างเครือข่ายวงศ์ตระกูลขึ้นมา

เล่าปี่ตามชื่อแซ่ของชายร่างใหญ่ และได้ทราบว่าเขา **แซ่กวน ชื่ออู (關羽) ชื่อรองหยุนฉาง (雲長)** เกิดที่อำเภอไถ่เหลียง เมืองฮอตั้ง และมาที่นี้เพื่อจะเข้าร่วมกับกองทัพอาสา

เมื่อพูดคุยกะเปิดอกกับเล่าปี่และเตียวหุย ทั้งสามที่จิตใจตรงกันต่างก็ตื่นตื่นยินดี เตียวหุย
รีบเสนออย่างกระตือรือร้นว่า “ที่หลังบ้านข้ามีสวนท้ออยู่ พวกเราสามคนมาสาบานเป็นพี่น้องกัน
เถิด!”

แน่นอนว่าเล่าปี่และกวนอูย่อมไม่ปฏิเสธ ในวันรุ่งขึ้น ทั้งสามจึงจัดเตรียมเครื่องบูชามายัง
สวนท้อ จุดธูปเก้าดอกกราบไหว้เทพยดาฟ้าดิน ร่วมกล่าวคำสาบาน

“พวกข้า เล่าปี่ กวนอู เตียวหุย แม้ต่างแซ่ แต่จะขอสาบานเป็นพี่น้องกัน ณ บัดนี้
จากนี้ไป เราสามคนจะร่วมแรงร่วมใจเป็นหนึ่ง ปกป้องผู้ถูกกดขี่ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย เบื้องบน
รับใช้ราชสำนัก เบื้องล่างมอบความสงบแก่ประชาราษฎร์ **แม้พวกเราจะได้เกิดในวัน เดือน
ปีเดียวกัน แต่จะขอตายในวัน เดือน ปีเดียวกัน** ขอเทพยดาฟ้าดินโปรดจงรับรู้...”

หลังจากเสร็จสิ้นการสาบานตน เล่าปี่ผู้เป็นพี่ใหญ่ กวนอูน้องคนรอง และเตียวหุยน้อง
คนเล็กต่างก็ร่ำตึกกันจนเมาเมาย เตรียมรอมเปิดศึกกับพวกโจรพิภพผ้าเหลือง

เล่าปีสร้างผลงานแรกปราบโจรโพกผ้าเหลือง โจโจ - อนาคตศัตรูคู่อาชญาตปรากฏกายอย่าง องอาจ

“คำสาบานในสวนท้อ” ของเล่าปี กวนอู และเตียวหุย ในภายหลังได้กลายเป็นหยดหนึ่งของกระแสดารแห่งชีวิตที่ก่อร่างสร้างรัฐจ๊ก (จื๋อซัน) ขึ้นมา อย่างไรก็ดี ในตอนนั้นใครเล่าจะรู้ได้เล่าปียังอยู่ในวัย 28 ปี และสิ่งที่เขายำติงหูของเขาให้สิ้นไหวอยู่นั้นก็มีเพียงเสียงกลองศึกของโจรโพกผ้าเหลืองที่เขย่าอาณาจักรอันตะวันออก⁴ อยู่เท่านั้น มีเหล่าผู้กล้าหาญจากหมู่บ้านใกล้เคียงตอบรับคำเชื้อเชิญของพวกเขาเล่าปี รวบรวมกำลังพลได้ห้าร้อยคน แม้พวกเขาเล่าปีจะจัดหาอาวุธและเสื้อผ้ามาให้ได้ ทว่าไม่มีเงินเพียงพอจะซื้อม้า โชคยังเข้าข้างเมื่อได้พบกับพ่อค้าเร่โดยบังเอิญ พวกเขาพ่อค้าประทับใจในความมุ่งมั่นของพวกเขาเล่าปีที่จะช่วยเหลือนักบวชตะวันออก และยินดีให้ความสนับสนุน พ่อค้าเหล่านั้นได้มอบม้า 50 ตัว เงิน 500 ตำลึง และเหล็กเนื้อดีอีกหนึ่งพันซั่ง ทำให้ความประสงค์ของพวกเขาเล่าปีสัมฤทธิ์ผล เล่าปีนำเงินและเหล็กนั้นไปว่าจ้างให้ช่างตีเป็นกระบี่สองเล่มให้แก่ตนเอง ตีเป็น “ง้าวมังกรเขียว” หนัก 82 ซั่ง ให้แก่กวนอู และ “ทวนอสรพิษ” ยาวหนึ่งจั้งแปดซื่อ ให้แก่เตียวหุย ทั้งยังสั่งตีอาวุธให้แก่เหล่าผู้กล้าอีกด้วย

กองทัพของเล่าปีซึ่งในที่สุดก็เปลี่ยนเป็นร่างขึ้นมา ได้ไปหาเล่าเอี้ยนผู้ปกครองมณฑลฉีจิ๋ว และได้เป็นหนึ่งในกองทัพใต้ร่มธงของเล่าเอี้ยน ในตอนนั้น เล่าปีนำทัพทหารห้าร้อยคน ทำศึกปะทะกับกองทัพโจรโพกผ้าเหลืองกำลังพลห้าหมื่นคนที่กำลังอาละวาดอยู่ในมณฑลฉีจิ๋ว แม้กำลังของศัตรูจะมากกว่าแต่ก็ไร้ประโยชน์ เมื่อทวนอสรพิษของเตียวหุยปลิดชีวิตของรองแม่ทัพเตงเมา (鄧茂) และง้าวของกวนอูก็ฟาดฟันแม่ทัพเหี้ยอ้วนจี้ (程遠志) จนตัวดำดินไปอีกคน กองทัพโจรโพกผ้าเหลืองที่เสียแม่ทัพก็พากันแตกฉานซ่านเซ็น พวกที่หนีไม่ทันทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ให้จับเป็นเชลย แต่โดยดีก็มากมายจนนับไม่ถ้วน

เล่าปีออกศึกแรกก็ทำผลงานใหญ่ได้ หลังจากร่ำดื่มสุรารางวัลแล้ว เล่าปีจึงไปยังอำเภอกงจิ้ง มณฑลฉีจิ๋ว เพื่อพบกับ โลติด ที่เคยเป็นครูของตนเมื่อครั้งยังเยาว์ เพราะได้ข่าวว่าโลติดซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกององค์กรภิกษุนี้กำลังทำศึกติดพันอยู่กับเตียวก๊ก หัวหน้าโจรโพกผ้าเหลือง

⁴ ราชวงศ์ฮั่นนั้นก่อตั้งโดยหลิวปัง หรือจักรพรรดิอันเถาจู (ฮั่นโกโจ) โดยตั้งนครหลวงอยู่ที่นครฉางอัน (เตียนอัน) แต่แล้วเมื่อสิ้นรัชกาลของจักรพรรดิอันเถาจู หวางหมิง (ฮองมิง) ขุนนางผู้ใหญ่ก็ยึดราชบัลลังก์ก่อตั้งราชวงศ์ซินขึ้นแทน จึงเป็นการสิ้นสุดราชวงศ์ฮั่นยุคแรก ภายหลังหลิวซิว (เล่าสิ่ว) ซึ่งเป็นเชื้อพระวงศ์ฮั่นก่อนถูกเอาระชงกองทัพราชวงศ์ซินได้ และขึ้นครองราชย์โดยใช้ราชวงศ์ฮั่นตามเดิม โดยมีพระนามว่าฮั่นกวงอู๋ตี้ (ฮั่นกวงบู๊) แล้วย้ายมาตั้งนครหลวงที่เมืองลั่วหยาง (ลกเอียง) ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของฉางอัน ต่อมาจึงเรียกยุคนี้อันตะวันออก และเรียกยุคฮั่นก่อนหน้าว่า “ฮั่นตะวันตก” ซึ่งเรื่องราวของสามก๊กก็เปิดฉากขึ้นในปลายยุคฮั่นตะวันออกนี้เอง

⁵ หน่วยวัดจีนในยุคฮั่น หนึ่งจั้งยาวสิบซื่อ หนึ่งซื่อประมาณ 23 ซม.

อย่างไรก็ดี เมื่อเจอกับการบุกตะลุยของโจโจ ฟีน้องตระกูลเดียวก็ได้แต่เดลิิดหนีอย่าง
หมดทางเลือก

※ตระกูลเครือญาติ คือตระกูลที่มีบิดาเป็นบรรพบุรุษร่วมกัน หรือร่วมตระกูลเดียวกันทางสายบิดา

ย่อยให้ อ่านง่าย ทำได้จริง

มีหนังสือชุดนี้ เหมือนมีหมอประจำบ้าน

ซีรีส์สนุกจนตาสว่าง ภาพเข้าใจง่าย

จดหมายเหตุดราม่า

眠れなくなるほど面白い

図解 三国志

วาดนานาเบะ โยชิชิโระ เรียบเรียง

ชิมิตะ มุกุ เขียน

อิตสึเกะ ทงบัสึโนว์ แปล

NEMURENAKUNARU HODO OMOSHIROI

ZUKAI SANGOKUSHI

© 2019 Muku Sumita

All rights reserved.

Thai translation rights arranged with NIHONBUNGEISHA Co., Ltd.

through Japan UNI Agency, Inc., Tokyo and Kana Japanrights Agency, Bangkok

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์สุขภาพใจ ในเครือบริษัท บั๊ค โทม์ จำกัด

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

วาดนานาเบะ, โยชิชิโระ.

ซีรีส์สนุกจนตาสว่าง ภาพเข้าใจง่าย จดหมายเหตุดราม่า.- กรุงเทพฯ : บั๊ค โทม์, 2568.

128 หน้า.

1. นวนิยายจีน. I. อิตสึเกะ ทงบัสึโนว์, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

895.13

ISBN 978-616-14-0713-1

คณะที่ปรึกษา : คณิต นนทปารยะ สวงนศรี ตริเทพประติมา บรรณาธิการบริหาร : วุฒม์ ทองเชื้อ บรรณาธิการ : นิธิพันธ์ วิประวิทย์ บรรณาธิการเล่ม : สรินรัตน์ ภูจักรัส พิสูจน์อักษร : บุษรา เรืองไทย ผู้ช่วยบรรณาธิการ : รัตนพร บุญสุวรรณ ออกแบบปก/เนื้อใน : สุกส์ ช่างกลึงกุล ฝ่ายการตลาด : อัศคนันท์ ชุมชุม ฝ่ายขาย : มณัญญา ศิริวงษ์

